

z nogama v pesek izkopal. Jajce je veliko kakor otročja glava, tehta tri funte in zaleže skoraj toliko, kakor 24 kurjih jajec. Vžitno je, a vendar ni tako okusno kakor kurje. Z enim samim jajcem se štirje lačni ljudje prav lahko nasitijo. Jajca so debela, imajo trdno lupino in služijo tamošnjim prebivalcem mesto posode. Mladi noji so iz začetka zeló gerdi, ker nimajo perja, ampak neko terdo, skoraj kakor jež bodečo kožo, še le v tretjem mesecu naraste jim perje.

Zarad dragocenih peres lové in pobijajo noja. Navadno ga lové na konjih. Dolga bela peresa so posebno draga, katerih pa ima noj samo 14. Kolikor daljše, tanjše in košatejše je peró, toliko večjo ceno ima. V južnej Afriki velja 1 funt nojevih peres — na funt jih gre navadno 70 do 90 — okoli 120 gld. našega denarja. — Razen jajec vživajo ljudje tudi meso, pa večidel le od mladih nojev, od starih ni tako dobro, ker je černo, terdo in žilavo. Afrikanci ga pa vendar tudi jedó. V Afriki imajo ljudjé po nekterih krajih tudi okoli hiš na pol domače noje za kratek čas in veselje. Noj mora imeti na dan 4 funte zobanja — najljubši mu je ječmen —, 1 funt kruha, 10 glav solate in po letu 8, po zimi pa 12 funtov vode. Rad se koplje v vodi in valja po prahu. Pustí na sebi jezdití, a berzdati in ravnati se ne dá. Glas ima zeló neprijeten, nekovo otlo hahljanje, razkačen pa sika kakor gosják. — V ljubljanskem muzeji v spodnjem oddelku vidi se nojevo jajce, ki ima debelost otročje glave.

E.

Pravi žefran.

Pravi žefran (*Crocus sativus*) nima korenine ampak ploščato-obličasto čebulo, ki je velika kakor kak majhen oreh in je zavita v rujavo, vlaknato kožo. S cvetjem vred se razvijajo tudi listi, ki so ozki, temnozeleni in imajo čez sredo belo žilo. Cveti so bledevijolčasti, temnoprogesti in se pokažejo navadno le po dva skupaj. Cvetni obod ima zeló dolgo iz čebule izvirajočo cevko. Trije prašniki (*Staubgefässe*) so priraščeni na kocinasto gerlo cvetnega oboda. — Ta rastlina je prišla iz jutrovih dežel k nam. Ljudje jo sadijo sim ter tje zeló obilno, a to samo zavoljo cvetnih brazdic, ki dajejo kot dišava in barvilo povsod dobro znan žefran. Pravijo, da se iz 20,000 centov naredi še le en funt žefrana. — Pravemu žefranu je popolnoma podoben, tako imenovani pomladanski žefran (*Crocus vernus*), ki lepotí v spomladi na vse zgodaj travnike in vertove z modrim, belim in rumenim cvetjem.